

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อประเมินถึงการนำแนวคิดการวางผังเมืองตะวันตกเข้ามาดำเนินการในประเทศไทยว่ามีความสัมฤทธิ์ผลหรือแก้ไขปัญหาของเมืองตามที่วัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาเมืองกำหนดไว้หรือไม่ โดยในการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาเมืองภายใต้อิทธิพลการวางผังเมืองตะวันตกนี้ได้ใช้พื้นที่ศึกษาคือเมืองลพบุรี ซึ่งเป็นเมืองที่มีการดำเนินการทางผังเมืองด้วยการนำทฤษฎีการวางผังเมืองตะวันตกเข้ามาเป็นแนวคิดการพัฒนาเมืองในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งในปัจจุบันผลของการพัฒนาเมืองที่เกิดจากการดำเนินงานก็ยังคงปรากฏเป็นโครงสร้างของผังเมืองที่ชัดเจนมาจนถึงปัจจุบันด้วย

6.1 สรุปผลของการศึกษา

6.1.1 การพัฒนาเมืองตามแนวคิดการผังเมืองตะวันตกในเมืองลพบุรี

แนวคิดที่แสดงความสวยงามของเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศตะวันตกนั้นเป็นการวางผังเมืองในช่วงเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ส่งผลให้สภาพแวดล้อมของเมืองไม่สวยงาม ดังนั้นจึงทำให้คนในเมืองเกิดแนวคิดที่จะออกแบบเมืองของตนให้เกิดความสวยงามขึ้น ด้วยการพัฒนาเส้นทางคมนาคม สถาปัตยกรรมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม พร้อมทั้งมีการประดับตกแต่งพื้นที่ อาคาร ด้วยประติมากรรมเพื่อให้เกิดความจรรโลงใจแก่ผู้พบเห็น

จากคำนิยามที่กล่าวว่าการรับอิทธิพลจากตะวันตกนั้นนับเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางด้านต่างๆ ของประเทศ รวมไปถึงการวางผังเมืองซึ่งได้มีการนำแนวคิดการผังเมืองตะวันตกเข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเมืองในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่ได้มีการวางผังถนนราชดำเนินด้วยการนำแนวคิดกระแสการพัฒนาเมืองเพื่อความสวยงาม มีการวางผังตามรูปแบบศิลปะนีโอคลาสสิก ซึ่งต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 จอมพล ป. พิบูลสงครามก็ได้นำแนวคิดการวางผังเมืองตามรูปแบบกระแสความสวยงามของเมืองเข้ามาใช้ในการพัฒนาเมืองลพบุรีด้วยเช่นกัน

สำหรับในการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาเมืองภายใต้อิทธิพลการผังเมืองตะวันตก กรณีศึกษาเมืองลพบุรี ครั้งนี้ได้สามารถสรุปออกได้เป็น 3 ส่วนด้วยกัน โดยในส่วนแรกนั้นเป็นการศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานวางผังเมืองลพบุรีภายใต้การปฏิบัติในสมัย

กรุงเทพมหานคร ซึ่งในการดำเนินงานนั้นจะเห็นได้ว่าจอมพล ป. พิบูลสงครามได้กำหนดแผนการ
พัฒนาเมืองลพบุรีออกเป็นแผนต่างๆ ดังนี้

- แผนการพัฒนาเมืองด้านการทหาร
- แผนการพัฒนาเมืองด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ
- แผนการพัฒนาทางด้านการศึกษา
- แผนการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม

จะเห็นได้ว่าแผนต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นนั้นล้วนมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมของเมือง และเป็นการพัฒนาเมืองลพบุรีให้เกิดความทันสมัย และเพื่อเป็นการรองรับการเจริญเติบโตของเมืองที่จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามวัตถุประสงค์ของการผังเมืองที่กำหนดไว้ในด้านการทหาร ดังนั้นจอมพล ป. จึงได้กำหนดให้มีการพัฒนาพื้นที่ว่างของเขตเทศบาลเมืองลพบุรีให้เป็นเมืองแห่งใหม่ที่สามารถรองรับแผนการพัฒนาที่ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากจอมพล ป. พิบูลสงครามเห็นว่าเมืองเก่าลพบุรีมีความแออัด และถ้าหากมีการพัฒนาเมืองให้เจริญก้าวหน้าขึ้นพื้นที่เมืองที่มีอยู่เดิมจะไม่เพียงพอต่อการเติบโต โดยเมืองแห่งใหม่ที่สร้างขึ้นนั้นเป็นการนำแนวคิดกระแสของการพัฒนาเมืองให้เกิดความสวยงาม ซึ่งเป็นแนวคิดการผังเมืองตะวันตกเข้ามาใช้ในการปฏิบัติ

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของเมืองลพบุรีทั้งในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมพบว่าเมืองลพบุรีมีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วในช่วงระยะเวลานับตั้งแต่ภายหลังการพัฒนาของจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยจะพบว่าปัจจุบันเมืองลพบุรีมีบทบาทฐานะของการเป็นเมืองที่สำคัญทั้งในระดับประเทศ ระดับภาคกลาง และระดับจังหวัด ในหลายด้านด้วยกัน อาทิ

- บทบาทในด้านการเป็นเมืองทหารที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ
- บทบาทด้านการเป็นศูนย์พาณิชย์กรรมที่สำคัญของจังหวัด
- บทบาทในด้านการเป็นศูนย์รวมสถาบันการศึกษาที่สำคัญทั้งในระดับจังหวัดลพบุรี และพื้นที่บริเวณโดยรอบ
- บทบาทด้านการเป็นศูนย์ราชการที่สำคัญของจังหวัด
- บทบาทในด้านการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคกลางตอนบน

จากบทบาทที่สำคัญของเมืองลพบุรีในปัจจุบันนั้นจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตของเมืองลพบุรีนั้นมีการพัฒนาที่ยังคงมีพื้นฐานอันเนื่องมาจากแผนพัฒนาเมืองด้านต่างๆ ภายใต้การนำของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นแผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทเมืองที่มีอยู่เดิมให้มีก้าวหน้าขึ้น

6.2 การประเมินผลการดำเนินการพัฒนาเมืองลพบุรีภายใต้อิทธิพลการวางผังเมืองตะวันตก

ในส่วนของการศึกษาซึ่งเป็นการประเมินผลการปฏิบัติของการพัฒนาเมืองลพบุรีภายใต้อิทธิพลการวางผังเมืองตะวันตก ด้วยการนำข้อมูลซึ่งเป็นแนวคิดและวิธีการดำเนินงานวางผังเมืองลพบุรี และเนื้อหาสาระของสภาพเมืองลพบุรีในปัจจุบัน โดยในการประเมินจะพิจารณาถึงแผนการดำเนินงานในแต่ละแผนว่ามีผลของการดำเนินงานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้หรือไม่ รวมไปถึงการวิเคราะห์ถึงองค์รวมของแผนพัฒนาเมืองลพบุรีในครั้งนี้ทั้งหมดว่ามีผลอย่างไรต่อสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของเมืองลพบุรีอย่างไรในปัจจุบัน โดยจากการพัฒนาเมืองลพบุรีของจอมพล ป. พิบูลสงครามที่มีการดำเนินการพัฒนาเมืองลพบุรีให้มีฐานะของการเป็นเมืองทหารที่สำคัญของประเทศ ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้ได้มีการปฏิบัติด้วยการพัฒนาเมืองลพบุรีทั้งในบริเวณพื้นที่รอบนอกเขตเทศบาลและพื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี ซึ่งในการพัฒนาต่างๆ นั้นจะเห็นได้ว่าในการพัฒนาเมืองครั้งนี้ได้มีแผนการดำเนินงานทั้งในระดับภาค ระดับเมือง และการออกแบบเมือง

6.2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ในระดับภาค

โดยในการพัฒนาระดับภาคนั้นเป็นการดำเนินการโดยเริ่มจากแผนพัฒนาเมืองลพบุรีในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามได้มีการกำหนดให้ลพบุรีเป็นเมืองยุทธศาสตร์ทางทหารที่สำคัญในระดับประเทศแล้วก็ควรจะมีการพัฒนาเมืองลพบุรีให้มีทางติดต่อและเคลื่อนย้ายไปในพื้นที่บริเวณอื่นๆ ได้อย่างสะดวก โดยลักษณะของการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงของเมืองลพบุรีกับบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงครั้งนี้ โดยแผนพัฒนาเมืองลพบุรีในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามได้ใช้เส้นทางคมนาคมเป็นเครื่องมือหลักเพื่อให้ผลในการปฏิบัตินั้นสามารถดำเนินการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลของการดำเนินงานนั้นจะเห็นได้ว่านอกจากเส้นทางคมนาคมที่สร้างขึ้นนั้นจะเป็นการสนับสนุนด้านการทหารแล้วยังเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้เมืองลพบุรีมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วกว่าในจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ ด้วย

6.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ในระดับเมือง

ในส่วนของการพัฒนาในระดับเมืองนั้นพบว่าจอมพล ป. พิบูลสงครามได้มีการดำเนินการพัฒนาพื้นที่บริเวณเขตเทศบาลด้วยการขยายพื้นที่เมืองใหม่ที่เชื่อมต่อกับในบริเวณเมืองเก่าพร้อมทั้งได้มีการสร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ภายในบริเวณพื้นที่เมืองใหม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพื้นที่บริเวณเมืองใหม่นั้นมีลักษณะของการวางผังเมืองแบบตะวันตกที่มีความสวยงาม ด้วยการแบ่งย่านการใช้ที่ดินภายในเมืองอย่างชัดเจน และมีระบบสาธารณูปโภคที่สามารถบริการแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยได้ แต่จะพบว่าถึงแม้ผังเมืองใหม่นั้นจะมีการดำเนินงานได้สัมฤทธิ์ผลในด้านการปฏิบัติมีความสอดคล้องกับการพัฒนาเมืองในด้านการทหารก็ตาม หากแต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของเมืองได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำในเรื่องการลดความแออัดภายในบริเวณเมืองเก่า โดยจะพบว่าปัจจุบันพื้นที่บริเวณเมืองเก่าลพบุรียังคงมีการใช้ที่ดินอย่างหนาแน่นทั้งในด้านพาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัย ที่มีความเจริญเช่นเดียวกับก่อนที่จะมีการพัฒนาเมือง

6.2.4 สรุปผลของการพัฒนาเมืองลพบุรีภายใต้อิทธิพลของการผังเมืองสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม

การพัฒนาพื้นที่บริเวณเมืองใหม่ในครั้งนี้เป็นการสร้างขึ้นเนื่องจากเพื่อเป็นการตอบสนองการเจริญเติบโตของเมืองลพบุรีที่เกิดจากนโยบายการพัฒนาเมืองลพบุรีให้เป็นเมืองทหาร ทั้งนี้เนื่องจากได้มองว่าการพัฒนาเมืองลพบุรีครั้งนี้จะส่งผลให้เมืองมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะจำนวนประชากรทหารที่เข้ามาประจำในบริเวณพื้นที่เมืองด้วยเหตุนี้จึงมองว่าย่านพาณิชยกรรมเดิมอาจจะไม่เพียงพอต่อการบริการแก่ประชาชนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับตัวย่านพาณิชยกรรมแห่งนี้เป็นที่ประวัติศาสตร์ที่ควรมีการอนุรักษ์ ดังนั้นจึงได้มีการสร้างเมืองใหม่ขึ้นเพื่อการลดความแออัดในบริเวณพื้นที่เมืองเก่าที่มีอยู่เดิมด้วยเช่นกัน

ด้วยการพัฒนาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในเมืองลพบุรีในครั้งนี้จะพบว่าได้ส่งผลให้เมืองลพบุรีมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วกว่าในจังหวัดใกล้เคียง จนกระทั่งเมื่อจอมพล ป. พิบูลสงครามได้หมดวาระจากตำแหน่งผู้นำของประเทศการพัฒนาเมืองลพบุรีจึงได้ยุติลงไป เมืองลพบุรี ณ เวลานั้นได้กลายเป็นเมืองที่มีการเจริญเติบโตช้ากว่าในจังหวัดอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากแผนพัฒนาในระดับประเทศระยะหลังนั้นได้มุ่งเน้นความสนใจในการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมมากกว่า

ถึงแม้ว่าการพัฒนาเมืองลพบุรีจะได้ถูกยุติลงไปแล้ว แต่จะพบว่าผลของการดำเนินการดังกล่าวก็ยังคงมีอิทธิพลที่แสดงให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันของเมืองลพบุรีในหลายด้านๆ

จะพบว่าในปัจจุบันเมืองลพบุรียังคงมีผังเมืองที่เกิดจากการวางผังเมืองของจอมพล ป. พิบูลสงคราม นั่นคือมีย่านศูนย์กลางที่สำคัญ 3 แห่งที่มีถนนรายล้อมพระราชเป็นเส้นคมนาคมเชื่อมพื้นที่ เมืองลพบุรีมีการขยายตัวของเมืองออกไปตามบริเวณที่ผังเมืองลพบุรีในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามได้กำหนดไว้ แต่จะพบว่าถึงแม้พื้นที่เมืองจะเจริญไปในทิศทางที่จอมพล ป. พิบูลสงครามกำหนดก็ตามแต่จะพบว่าในบริเวณพื้นที่เมืองเก่าก็ยังคงมีบทบาทในฐานะของการเป็นย่านพาณิชยกรรมที่เก่าแก่ควบคู่กับย่านพาณิชยกรรมใหม่ด้วยเช่นกัน และนอกจากนี้ยังพบว่าได้มีการเจริญเติบโตของพื้นที่พาณิชยกรรมแห่งใหม่บริเวณทางด้านทิศตะวันออกนอกเขตเทศบาล โดยจะพบว่าการเจริญเติบโตในพื้นที่แห่งนี้มีอัตราการเจริญเติบโตของเมืองที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่บริเวณพื้นที่ย่านพาณิชยกรรมเก่าทั้งสองแห่งนั้นจะมีการเจริญเติบโตที่ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและส่งผลให้พื้นที่ไม่สามารถจะพัฒนาพื้นที่เมืองได้เพิ่มขึ้น เช่น ราคาที่ดิน กรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นต้น

การเจริญเติบโตของเมืองที่เกิดจากการวางผังเมืองครั้งนี้ได้ส่งผลให้บทบาทของเมืองลพบุรีในปัจจุบันนั้นนอกเหนือจากบทบาทของการเป็นเมืองทหารที่สำคัญแห่งหนึ่งแล้ว เมืองลพบุรีในปัจจุบันก็ยังคงมีฐานะของการเป็นศูนย์กลางการศึกษา ย่านพาณิชยกรรมของพื้นที่เมืองลพบุรีและพื้นที่บริเวณใกล้เคียงด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงของการพัฒนาเมืองนั้น จอมพล ป. พิบูลสงครามก็ได้มีการพัฒนาในด้านการศึกษาเพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้กับคนเมืองลพบุรี ลูกหลานทหารที่เข้ามาประจำการ และคนในพื้นที่ใกล้เคียงด้วยเช่นกัน

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเมืองลพบุรีระดับภาค

เนื่องจากในปัจจุบันถึงแม้ว่าเมืองลพบุรีจะถูกลดบทบาทฐานะของการเป็นเมืองทหารที่เป็นรองจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งต่างจากแผนที่จอมพล ป. พิบูลสงครามได้กำหนดไว้ก็ตาม แต่จะพบว่าปัจจุบันเมืองลพบุรีก็ยังคงมีบทบาทที่สำคัญในด้านอื่นที่เกิดจากศักยภาพเดิมของเมืองที่ปรากฏอยู่ด้วย เช่น บทบาทในการเป็นศูนย์กลางสถานศึกษาที่สำคัญตั้งแต่ในทุกระดับ รวมไปถึงได้มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่สำคัญหลายแห่ง โดยพบว่าเมืองลพบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญรองจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนั้นจึงควรที่จะส่งเสริมบทบาทการท่องเที่ยวของเมืองด้วยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ มีการ

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความสวยงาม และมีการจัดเส้นทางให้กับนักเดินทางท่องเที่ยว เป็นต้น

6.3.2 ข้อเสนอแนะในระดับเมือง

1. จากการที่เมืองลพบุรีมีพื้นที่ที่เป็นชุมชนแออัดตั้งกระจายอยู่ภายในบริเวณเมืองเป็นจำนวนมาก ซึ่งชุมชนแออัดที่เกิดขึ้นนั้นมีมาก่อนการพัฒนาเมืองลพบุรี และเริ่มมีมากขึ้นในระยะต่อมาทั้งที่ตามแผนของจอมพล ป. พิบูลสงครามได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างเมืองใหม่เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมของเมืองแห่งใหม่และเป็นการลดความแออัดของเมืองเก่า ด้วยเหตุนี้เองจึงเห็นได้ว่าปัญหาชุมชนแออัดภายในเมืองลพบุรีนับเป็นปัญหาที่สำคัญที่ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ โดยในการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่าการพัฒนาบริเวณเมืองเก่าควรมีการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์ฟื้นฟู พร้อมทั้งลดกิจกรรมเมืองเก่าด้วยกำหนดไม่ให้มีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในบริเวณเมืองเก่า แต่มุ่งเน้นการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ภายในบริเวณเมืองใหม่เพื่อเป็นการชักจูงคนไปยังบริเวณแหล่งพาณิชยกรรมแห่งใหม่นั้นเอง

2. ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าบริเวณเมืองลพบุรีมีถนนสายหลักที่เชื่อมระหว่างย่านสำคัญของเมือง 3 แห่ง นั่นคือถนนนารายณ์มหาราช ซึ่งถนนสายดังกล่าวนี้ได้เกิดจากการวางผังเมืองของจอมพล ป. พิบูลสงครามที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างก็เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักที่สามารถทำให้เกิดการเข้าถึงพื้นที่สำคัญภายในเมือง แต่จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันเส้นทางคมนาคมสายดังกล่าวไม่สามารถรองรับการจราจรภายในเมืองลพบุรีได้เพียงพอ ดังนั้นจึงควรที่จะมีการสร้างถนนเพิ่มเพื่อเป็นการรองรับปัญหาการจราจรที่เกิดขึ้น

3. เนื่องจากการพัฒนาเมืองลพบุรีภายใต้แนวคิดของจอมพล ป. พิบูลสงครามในครั้งนี้เป็นการจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองกับนโยบายการพัฒนาเมืองลพบุรีให้เป็นเมืองทหาร ดังนั้นจึงได้มีการสร้างพื้นที่เมืองใหม่ขึ้นทำให้เมืองลพบุรีมีการขยายตัวของสภาพทางกายภาพที่เพิ่มจากในบริเวณเมืองเก่า แต่จะพบว่าในปัจจุบันเมืองลพบุรีมีการขยายตัวของการตั้งถิ่นฐานไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก และมีแนวโน้มการขยายตัวในบริเวณพื้นที่รอบนอกเขตปริมณฑลของเทศบาลเมืองลพบุรีที่สูงกว่าในบริเวณเขตเทศบาล โดยการขยายตัวนั้นในบางพื้นที่มีการขยายตัวลงไปสู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มที่ไม่เหมาะต่อการพัฒนาให้เป็นเมือง เพราะจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในราคาสูง ดังนั้นในการนี้จึงควรมีการควบคุมการขยายตัวของพื้นที่เมืองลพบุรีให้มีการใช้ที่ดินในประเภทต่างๆ ภายในเขตเมืองอย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต

6.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ทำให้พบว่าเมืองลพบุรีมีลักษณะโครงเมืองที่มีพัฒนาการที่ยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญเหล่านี้ยังคงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเมืองส่งผลให้เมืองมีความสวยงามด้วย โดยจะเห็นได้ว่าการศึกษารอบเมืองต่อไปควรมีการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบของเมืองลพบุรีทั้งเมืองเก่าและเมืองใหม่ มีการเสนอแนะแนวทางการแผนทางด้านกายภาพของเมืองทั้งในด้านแผนพัฒนาเมือง และแผนการปฏิบัติย่อยในแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งมีการออกแบบหรือวางผังด้วยการนำเสนอองค์ประกอบของเมืองที่มีความโดดเด่นสวยงามให้เกิดความสอดคล้องกัน

จากการพัฒนาเมืองภายใต้อิทธิพลการวางผังเมืองการวางผังเมืองตะวันตกในกรณีศึกษา เมืองลพบุรี ครั้งนี้พบว่าโครงการพัฒนาเมืองดังกล่าวได้มีอิทธิพลต่อโครงสร้างของเมืองลพบุรีในปัจจุบัน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งผลในส่วนของข้อดีและข้อเสีย โดยในส่วนของผลดีที่มีต่อสภาพของเมืองนั้นก็ควรที่จะมีการพัฒนาให้เกิดผลดียิ่งขึ้นต่อไป แต่ในทางเดียวกันในส่วนของผลเสียที่เกิดขึ้นนั้นก็ควรที่จะมีการดำเนินการแก้ไขด้วยเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย